Partij voor de Dieren

Jaarverslag 2018

Inleiding

Sinds de oprichting van de Partij voor de Dieren in 2002 is een groeiende wereldwijde beweging ontstaan die zich in de politiek inzet voor de grensoverschrijdende belangen van dieren, natuur en milieu. Inmiddels zijn er verspreid over de wereld tenminste 19 gelijkgestemde politieke partijen actief en het aantal groeit voortdurend.

Ook in Nederland blijft de partij groeien. Met maar liefst 35 zetels in gemeenteraden heeft de Partij voor de Dieren bij de verkiezingen een fantastische groei doorgemaakt en haar zetelaantal in de gemeenteraad bijna verdrievoudigd. In alle gemeenten waar de partij voor het eerst deelnam, zijn zetels veroverd. In Almere kwam de partij zelfs vanuit het niets op drie zetels. In Amsterdam, Leiden en Groningen is de partij gegroeid van één naar drie zetels. In veel andere gemeenten werd de Partij voor de Dieren twee keer zo groot.

Dit geweldige verkiezingsresultaat ging gepaard met een stijging van het aantal leden van 16.000 naar ruim 17.000. Steeds meer mensen zien hoe belangrijk het is niet de mens centraal te stellen, maar de gehele planeet en ál haar bewoners.

Campagne gemeenteraadsverkiezingen

De Partij voor de Dieren heeft campagne gevoerd met het planeetbrede verkiezingsprogramma Plan B voor de gemeente. Plan B, omdat er geen planeet B is. De Partij voor de Dieren is de enige politieke partij die zich hard maakt voor een leefbare, groene stad voor de huidige én voor toekomstige generaties. Het motto tijdens de verkiezingscampagne luidde dan ook ‘Verbeter de wereld, begin in jouw gemeente’.

Campagnemateriaal
Elke gemeente had haar eigen posters en flyers, afgestemd op de plaatselijke situatie. De werkgroepen en afdelingen hebben deze door het land verspreid. Ter voorbereiding hierop heeft het partijbureau voor actieve leden van werkgroepen en afdelingen de workshop 'Overtuig de kiezer' georganiseerd.

Wie op 21 maart kiest voor de Partij voor de Dieren wordt verlost van ongeadresseerd reclamedrukwerk en ongewilde huis-aan-huisbladen. Ja-ja!

Ook is er campagne gevoerd met radiospots, video's, social media en de website. Naast alle informatie over de campagne waren op de website ook allerlei mogelijkheden te vinden om te helpen met de campagne. Verder zijn er vergelijkingen gemaakt van de standpunten van de PvdD met die van andere partijen, onder het motto 'stel, je moet kiezen'.

Het verkiezingsprogramma Plan B voor de gemeente was digitaal beschikbaar. Voor mensen die laaggeletterd zijn of een licht verstandelijke beperking hebben was er een samenvatting van Plan B in eenvoudige taal. Nieuw bij deze verkiezingen waren E-bookversies van Plan B in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag, waarmee men zelf gemakkelijker door de tekst kon navigeren en bijvoorbeeld aantekeningen bij de tekst kon maken.

Gezien veel mensen uit het buitenland die (tijdelijk) in Nederland wonen voor werk of studie, mogen stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen waren de speerpunten en uitleg over stemmen in Nederland verkiezingsprogramma in het Engels beschikbaar. Uitleg over hoe het stemmen in Nederland in z'n werk gaat was op onze internationale website zelfs in 12 talen te raadplegen.

Johnas van Lammeren werd vlak voor de verkiezingen verkozen tot Beste Raadslid van Nederland.

Lezingen en filmvertoningen
In een aantal gemeenten hebben Marianne Thieme en Ewald Engelen een lezing gegeven over hun boek *De kanarie in de kolenmijn*.

Filmvertoningen van de documentaire The Nature of Cities zorgden voor een belangrijk moment van persoonlijk contact met kiezers. In The Nature of Cities wordt het belang van een groene stad benadrukt. Voorafgaand aan de film werd door een Tweede Kamerlid toegelicht hoe belangrijk en onmisbaar natuur is voor de gezondheid van mensen, de biodiversiteit en klimaatverandering. Na afloop van de film werd door de lijsttrekker van de gemeente besproken welke plannen de Partij voor de Dieren heeft om de gemeente te vergroenen.

Referendum Sleepwet

De Partij voor de Dieren heeft een actieve campagne gevoerd tegen de sleepwet met een speciale sleepwetposter, sleepwetflyer, radiospots, berichten op social media en speciale nieuwsbrieven over dit laatste referendum.

Activiteiten voor leden en geïnteresseerden

Première documentaire Kangaroo
Op 31 mei is speciaal voor partijleden de Nederlandse première van de Australische documentaire Kangaroo georganiseerd in het Tweede Kamergebouw, met een nagesprek met Esther Ouwehand en de filmmakers. De film legt met schokkend beeldmateriaal het grote dierenleed bloot dat gepaard gaat met de jacht op kangoeroes en waarschuwt voor voedselveiligheidsrisico's van kangoeroevlees, dat ook in Nederland relatief veel wordt verkocht en doorverkocht wordt aan andere landen.

Lezing Philip Lymbery
Philip Lymbery, CEO van Compassion in World Farming (CIWF) kwam op 29 oktober op uitnodiging van de Partij voor de Dieren naar de Tweede Kamer. Dierenrechtenorganisatie CIWF zet zich internationaal in voor het beëindigen van de vee-industrie. In zijn lezing, *How to feed the world without trashing the planet*, zette Lymbery uiteen hoe de vee-industrie onze natuur en biodiversiteit om zeep helpt.

Natuurwerkdagen
Als protest tegen de bezuinigingen op natuur heeft de Partij voor de Dieren zowel in 2013 als in 2016 een woudfundingsactie gehouden om stukken natuur in Daarle vrij te kopen. Om het natuurgebied te onderhouden, organiseerde de partij in samenwerking met Landschap Overijssel in september een natuurwerkdag. Leden en andere natuurliefhebbers met een stukje natuur op hun naam gingen aan de slag. Zij hebben onder meer afval opgeruimd, snoeiwerkzaamheden gedaan die de biodiversiteit ten goede komen en bladeren uit de poel gehaald om verzuring van het water tegen te gaan. De Partij

voor de Dieren kiest voor zo natuurlijk mogelijk beheer. Dat wil zeggen dat natuurlijke processen zo veel mogelijk hun eigen gang moeten kunnen gaan.

Rondleidingen Eerste en Tweede Kamer
In 2018 zijn er ledenrondleidingen door de Eerste en Tweede Kamer georganiseerd. Leden kregen hierbij een impressie van het directe werkgebied van beide Kamerfracties, met als afsluiter een ontmoeting met één van de Eerste of Tweede Kamerleden van de Partij voor de Dieren, waarbij natuurlijk ook gelegenheid was voor het stellen van vragen.

Zoönosen Symposium
In september organiseerde ons wetenschappelijk bureau de Nicolaas G. Pierson Foundation voor leden van de Partij voor de Dieren en PINK! het Zoönosen Symposium in het Rozentheater te Amsterdam. Zoönosen zijn dierziekten die van dier op mens kunnen overgaan. De Nicolaas G. Pierson Foundation maakte hier een mini-documentaire over, als onderdeel van een grotere clusterdocumentaire, genaamd One Single Planet, die zich naast zoönosen richt op de wereldvoedselverdeling, de wereldwatercrisis en biodiversiteit. In navolging van de documentaire One Single Planet heeft de Nicolaas G. Pierson Foundation een drietal animaties gemaakt, die het gevaar van zoönosen laten zien, maar ook weergeven wat de oplossingen zijn. Tijdens het symposium werden de animaties voor het eerst aan het publiek gepresenteerd.

Website
De website van de Partij voor de Dieren was toe aan een nieuw jasje. Zowel de voor- als de achterkant van de website zijn daarom geheel vernieuwd. De website is zo gebouwd dat er altijd een koppeling is tussen, nieuws en standpunten en standpunten en een persoon. Door deze structuur is de website visueel aantrekkelijk en gebruiksvriendelijk, waardoor mensen goed door de website migreren.

Opleiding talent
Als groeiende partij is het van groot belang dat ook ons talent meegroeit, in kwantiteit en kwaliteit. Speciaal voor partijleden jonger dan 30 jaar is in 2018 voor het eerst een jongeren kaderopleiding

georganiseerd, waarbij zij de kans kregen om hun talenten te ontplooien. De thema's die terugkwamen in de cursusdagen waren: De haas in de marathon in de praktijk, een radicaal andere economie, communiceren & profileren.

Ter voorbereiding op de Provinciale Statenverkiezingen in 2019 zijn in 2018 drie opleidingsdagen georganiseerd voor kandidaat-statenleden van de Partij voor de Dieren.

Congressen

Op 3 juni 2018 verzamelden 450 leden zich in Conferentiecentrum Zonheuvel in Doorn voor het 26e partijcongres. Op dit congres is de kandidatenlijst voor de uitgestelde gemeenteraadsverkiezingen in Groningen vastgesteld en werd de nieuwe lijsttrekker van de Groningse fractie, Kirsten de Wrede, voorgesteld. Daarnaast werd de jaarrekening gepresenteerd en vastgesteld. Aanpassingen in het huishoudelijk reglement werden besproken en vastgesteld.

Senator en partijoprichter Niko Koffeman vertelde over het werk van de NGPF, het wetenschappelijk bureau van de partij. Tweede Kamerlid Femke Merel van Kooten en Provinciale Statenlid in Flevoland Leonie Vestering spraken over de discussie rondom de Oostvaardersplassen. De gastspreker op het congres was Herman Lelieveldt, auteur van *De voedselparadox*. Hij vertelde over wat ons streven naar beter eten dwarsboomt. Uiteraard sloot partijleider Marianne Thieme het congres af met een inspirerende speech. Deze is hier terug te kijken.

Naar aanleiding van het zomercongres is voor volksvertegenwoordigers en leden van het college van advies een expertmeeting gehouden over de Oostvaardersplassen. Verschillende deskundigen hebben daar hun licht laten schijnen op de kwestie.

Het 27e congres op 9 december werd bezocht door bijna 700 partijleden en vond dan ook plaats bij een nieuwe, grotere locatie: Spant in Bussum. De verkiezingsprogramma's en kandidatenlijsten voor de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen 2019 zijn hier vastgesteld. Ook werd stilgestaan bij de succesvolle, uitgestelde gemeenteraadsverkiezingen in de gemeente Groningen waarbij de partij van 1 naar 3 zetels groeide.

Tweede Kamerlid Lammert van Raan sprak het congres toe via een live verbinding vanuit Polen, waar hij deelnam aan de klimaattop in Katowice. Filosoof Eva Meijer verzorgde een gastlezing over haar

onderzoek naar dierentalen. Interim fractievoorzitter Esther Ouwehand sloot het congres af met een inspirerende speech. Deze is hier terug te kijken.

Werkgroepen en afdelingen

IDe Partij voor de Dieren is actief in alle provincies in Nederland. Er zijn in totaal zes afdelingen: Groningen, Friesland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht en Gelderland. Onder deze afdelingen vallen meerdere lokale werkgroepen. In de zes provincies zonder afdeling is een provinciale werkgroep actief: Limburg, Noord-Brabant, Flevoland, Overijssel, Drenthe en Zeeland.

In verkiezingstijd wordt volop campagne gevoerd door de leden van afdelingen en werkgroepen. Actieve leden helpen tijdens verkiezingscampagnes bijvoorbeeld door te flyeren, posters te plakken of met verkiezingsstands op markten te staan.

Daarnaast organiseren de afdelingen en werkgroepen het hele jaar door informatieve evenementen zoals lezingen, filmavonden en workshops en nemen zij deel aan protestacties en demonstraties. Zo dragen zij eraan bij om het gedachtegoed van de Partij voor de Dieren nog meer bekendheid te geven. Deze activiteiten zijn vooral gericht op ledenbinding en ledenwerving.

Veel afdelingen en werkgroepen hebben tijdens World Clean Up Day 2018 zwerfvuilacties georganiseerd

Partijbureau

In 2018 heeft het partijbureau weer allerlei acties en activiteiten voor leden georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn de al genoemde filmvertoningen, lezingen, natuurwerkdagen, rondleidingen door de Eerste en Tweede Kamer, ledencongressen en de scholing van nieuw en bestaand talent.

In 2018 zijn Hermien én haar maatje Zus gered van de slacht. Met de cowfunding van de Partij voor de dieren is ruim 50.000 euro ingezameld, genoeg voor de overname en een levensloopregeling voor de twee koeien. In het Friese Zandhuizen zijn Hermien en Zus in koeienrusthuis de Leemweg weer bij elkaar en genieten ze van een mooi leven.

Het eerste kwartaal van het jaar stond in het teken van de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. Onderdeel daarvan was het organiseren van allerlei campagneactiviteiten zoals de filmvertoningen en lezingen door Kamerleden en lijsttrekkers voor de gemeente, het verzorgen van alle campagnemateriaal en het beantwoorden van vragen van leden en geïnteresseerden.

Voor Dierendag is dit jaar een flyer ontwikkeld over stalbranden en het gebrekkige overheidsbeleid waardoor de dieren in stallen onvoldoende beschermd worden. Er is ook een algemene flyer beschikbaar met informatie over de visie en het doel van de Partij voor de Dieren. De algemene flyer kan bij alle gelegenheden gebruikt worden, zodat papierverspilling na eenmalige flyeracties zoveel mogelijk tegen gegaan wordt.

Verder hebben medewerkers van het partijbureau in 2018 weer duizenden telefoontjes, e-mails, brieven en vragen via social media zoals Facebook, Twitter, Instagram, YouTube en WhatsApp afgehandeld. Social media is een belangrijk communicatiemiddel: via de social media kanalen staat de partij dagelijks in contact met de achterban. Ook verspreiden we via social media nieuwsberichten, eigen video's en campagnes die exclusief voor social media gemaakt zijn.

Het partijbureau houdt zich verder bezig met ledenservice, ledenwerving en ledenadministratie. De jaarlijkse bijdragen van onze leden zijn van groot belang voor veel van de activiteiten van de partij: hoe meer middelen, hoe meer we kunnen doen.

Partijbestuur

Het bestuur van de Partij voor de Dieren bestond in 2018 uit Floriske van Leeuwen (voorzitter), Elze Boshart (secretaris), Gerard Kuipers (penningmeester), Frank Wassenberg (algemeen bestuurslid), Marjolein Heesters (algemeen bestuurslid) en Ruud van der Velden (algemeen bestuurslid).
Ruud van der Velden is sinds het congres op 3 juni lid van het partijbestuur. Ruud is tevens gemeenteraadslid voor de partij in Rotterdam.

Volksvertegenwoordigers

Als eerste politieke partij die de gehele planeet en ál haar bewoners centraal stelt en daarmee af wil van het menscentrale denken en het achterhaalde idee dat economische groei alle problemen op kan lossen, zetten onze volksvertegenwoordigers maatregelen voor een betere wereld voor mens, dier, natuur en milieu nadrukkelijk op de politieke agenda. Zij zetten zich in voor de waarden die er écht toe doen: mededogen, duurzaamheid, persoonlijke vrijheid en persoonlijke verantwoordelijkheid.

Daarbij maken onze volksvertegenwoordigers ruimschoots gebruik van de middelen die zij ter beschikking hebben: ze dienen moties in, stellen vragen, voeren debatten en schrijven voorstellen. Ze agenderen wat belangrijk is en laten hun stem duidelijk horen. Maar ook buiten de Kamers, Staten, Raden en waterschappen zijn ze actief door mee te doen aan acties, evenementen en door campagne te voeren.

Hieronder een greep uit de werkzaamheden van onze volksvertegenwoordigers. Voor een meer volledig beeld verwijzen we ook graag naar onze website, waar elke fractie te vinden is, evenals een overzicht van de successen in 2018.

Tweede Kamer

Marianne Thieme was eind 2018 enkele maanden met ziekteverlof. Zij werd in de Tweede Kamer vervangen door Christine Teunissen. In deze periode nam Esther Ouwehand de rol van fractievoorzitter op zich. Femke Merel van Kooten was eind 2018 met zwangerschapsverlof en werd vervangen door Eva Akerboom.

De Partij voor de Dieren heeft tegen de Rijksbegroting voor 2019 gestemd. Het was voor het eerst in de politieke geschiedenis van Nederland dat een partij tegen de volledige begroting stemde. Het kabinet koerst met de miljoenennota af op opwarming van de aarde met drie graden en dat kan de Partij voor de Dieren niet steunen. Ook heeft de Partij voor de Dieren geen steun kunnen verlenen aan de Klimaatwet van eind 2019. De wet stelt simpelweg te lage doelen en biedt geen garantie op het halen van die doelen. We hebben tegen de begroting gestemd, als signaal dat er ook in 2018 burgers en volksvertegenwoordigers waren, die niet akkoord gingen met het beleid van na-ons-de-zondvloed.

Op uitnodiging van de Partij voor de Dieren kwam econoom Kate Raworth, bekend van de wereldwijde bestseller *Doughnut Economics*, dit jaar naar de Tweede Kamer. In een vergadering met Tweede Kamerleden zette ze uiteen waarom de huidige economie achterhaald is het tijd is voor een krachtig Plan B.

Daarnaast kwam de PvdD dit jaar met een nieuw wetsvoorstel tegen onverdoofd slachten. De uitzondering op de wet om dieren voor de slacht te verdoven voor halal en koosjer slachten moet geschrapt worden. Dit wetsvoorstel wordt in 2019 besproken in de Tweede Kamer.

Als het Kroondomein elk jaar voor ruim drie maanden dicht gaat om koninklijk huis te laten jagen, dan moet de subsidie stoppen. Een meerderheid van de Tweede Kamer steunde een voorstel van de Partij voor de Dieren dat vroeg om de jaarlijkse subsidie van bijna 800.000 euro alleen nog te verstrekken als het natuurgebied het hele jaar open blijft.

Kamerlid Femke Merel van Kooten opent demonstratief het voor publiek gesloten Kroondomein t Loo

Carnivoor? Geef het door! Dit concept is na verzoek van de PvdD door de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap ingevoerd als uitgangspunt van diners bij het ministerie. Het keert de sociale norm om: menu's zijn standaard vegetarisch (plantaardig was ons verzoek) en liefhebbers van vlees en vis geven hun dieetwens door.

In Den Haag werd de openluchttentoonstelling van de documentaire Dominion verboden door de burgemeester. De realiteit zou te schokkend zijn voor het winkelend publiek. De film met beelden over de dagelijkse werkelijkheid van de bio-industrie werd daarom in de Haagse Campus vertoond.

Eind dit jaar deed de PvdD dit jaar aangifte tegen Klaas Dijkhoff wegens het dumpen van 500 ballonnen in de natuur. Op het VVD-congres werden de ballonnen opgelaten en als promotiemateriaal in het milieu achtergelaten. Dit is een economisch delict en daarom wil de PvdD een proefproces.

Kamerlid Lammert van Raan, Statenlid Leonie Vestering en actieve PvdD-leden deelden buiten Lelystad Airport 'safety cards' uit aan de arriverende bezoekers om hen te wijzen op de gevaren van de uitbreidingsplannen.

Eerste Kamer

Als een wet in de Tweede Kamer is aangenomen, komt de Eerste Kamer aan bod in het wetgevingstraject. In de Eerste Kamer kan een wet niet meer gewijzigd worden, alleen aangenomen of verworpen. Ook dit jaar heeft de Partij voor de Dieren in de Eerste Kamer invloed uitgeoefend op het politieke debat. In bijdragen en opinieartikelen pleitten de senatoren van de Partij voor de Dieren aanhoudend voor een radicale koerswijziging.

Senator Christine Teunissen heeft aandacht gevraagd voor de breed levende wens om een einde te maken aan stierengevechten. Teunissen diende een motie in die de regering opdraagt om in de EU te pleiten voor het stopzetten van subsidies aan stierenvechten.

Tijdens de bespreking van de Miljoenennota (oftewel Meloenennota) stelde senator Niko Koffeman onder andere aan de orde: het verlies aan biodiversiteit, de noodzaak voor inkrimping van de veestapel en de 100.000 levende dieren die zijn verbrand in stallen in 2018. Tevens riep Koffeman de Minister President op om het Kroondomein het hele jaar open te stellen voor publiek zodat daar niet gejaagd kan worden.

Tijdens de behandeling van het Belastingplan benadrukte senator Floriske van Leeuwen de noodzaak voor een omschakeling naar een meer plantaardig en minder dierlijk eetpatroon. Van Leeuwen diende een motie in om de btw-verhoging op groente en fruit terug te draaien en een slachttax in te voeren.

Provinciale Statenfracties

In de provincies worden voortdurend onderwerpen aan de orde gesteld als de intensieve veehouderij, het faunabeleid en de bescherming van landschap en natuur. Waar nodig wordt er voor gezorgd dat kritische mensen inspreken en dat er acties worden gehouden. Zo wordt de druk opgevoerd, krijgen we stap voor stap meer gehoor bij de andere partijen, en wordt het beleid bijgebogen.

In Flevoland werkt de provincie aan het stimuleren van de productie en consumptie van plantaardige eiwitten. Flevoland en Groningen sluiten zich aan bij Statiegeldalliantie.

Noord-Holland gaat schoolpleinen vergroenen en er worden 200 bijenhotels geplaatst bij Noord-Hollandse Scholen. De fractie van Noord-Holland speelde tevens een cruciale rol bij de totstandkoming van een provinciaal plan om veenbodemdaling te stoppen.

In de provincies Overijssel en Limburg is een bouwstop voor geitenhouderijen ingegaan. De bedrijfskantine van de provincie Gelderland heeft vleesvrije dagen ingevoerd. Dankzij de Partij voor de Dieren kreeg de provincie Zuid-Holland financiële steun voor de besmeurde vogels na de olieramp.

In Groningen is actie gevoerd tegen het afschieten van wilde katten en er zal geëxperimenteerd worden met een 'buienradar voor vogels' zodat windmolens tijdelijk kunnen worden stopgezet wanneer grote zwermen vogels in aantocht zijn. Ook vecht de Partij voor de Dieren in Groningen voor een stop op de mijnbouw en op gaswinning.

Zuid-Holland, Limburg en Utrecht worden regenboogprovincies. Er is in Friesland een amendement aangenomen om cultureel levend erfgoed te beschermen en de fractie Noord-Brabant heeft de aanleg van een nieuwe provinciale weg

tegengehouden. Via een aangenomen motie heeft de Partij voor de Dieren in Limburg er voor gezorgd dat er 100.000 euro beschikbaar komt voor noodhulp en opvang van in het wild levende dieren.

In Overijssel heeft de Partij voor de Dieren de bunzing, egel, hermelijn, ondergrondse woelmuis en wezel van de provinciale vrijstellingslijst afgekregen, waardoor deze soorten niet mogen worden gevangen of verjaagd. Ook heeft Overijssel, op initiatief van de Partij voor de Dieren, in beeld gebracht waar provinciale broeikasgasemissies vandaan komen, zodat uitstoot hiervan bij de bron aangepakt kan worden.

In Utrecht was zonder de Partij voor de Dieren dierenwelzijn niet eens genoemd in de provinciale landbouwvisie. Ook gaat de provincie overconsumptie in beeld brengen door de Utrechtse Overshoot Day te berekenen. En op initiatief van de Partij voor de Dieren doet de provincie Utrecht vanaf 2019 mee aan de Nationale Week Zonder Vlees. Bij de viering van Koningsdag in Amersfoort worden geen ballonnen opgelaten.

Een motie van de Partij voor de Dieren: “Fryslân frackingvrij” is aangenomen en er werden in het kader van Culturele hoofdstad geen ballonnen opgelaten. Ook de Friese voetafdruk kreeg aandacht.

Er komt een onderzoek naar het hoge percentage geboorteafwijkingen in Limburg en de relatie met milieufactoren daarin. De unaniem aangenomen motie hiertoe was een initiatief van de fractie Limburg.

Gemeenteraden

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 is de Partij voor de Dieren landelijk van 12 naar 33 zetels gegaan! Een prachtige winst waarin we zijn verdrievoudigd.

Na de verkiezingen hebben de gemeenteraadsfracties mooie successen behaald. Leiden wordt vuurwerkvrij en Alkmaar moet vuurwerkshows vervangen door lasershows. De fractie in Heerlen heeft gestreden voor LHBTI+-rechten, zo worden regenboogzebrapaden gerealiseerd en het oplaten van (wens)ballonnen is in Leeuwarden verboden. Na een aangenomen motie van de fractie Almere wordt voortaan in elk raadsvoorstel een klimaatparagraaf opgenomen. In Arnhem is hard gestreden tegen de herbouw van de afgebrande megastal de Knorhof.

Bomenkap is in Den Haag tegengehouden na een unaniem aangenomen amendement van de PvdD-fractie en ook in Zaanstad heeft de PvdD opgeroepen om bomen beter te beschermen. Dankzij de PvdD zijn er fijnstofmeetpunten gerealiseerd in de Gouda. In Pijnacker-Nootdorp wordt meer aandacht besteedt aan paardenwelzijn.

Door de Amsterdamse fractie komt er een einde aan het paardenleed op de Dam. Een voorstel van de Partij voor de Dieren voor een verbod op de bekende toeristische paardenkoetsen werd aangenomen. Rotterdam krijgt een wethouder Dierenwelzijn. Dankzij de PvdD-fractie Nijmegen gaat de gemeente maatregelen nemen om een bijvriendelijke gemeente te worden. De Ja-Ja sticker wordt ingevoerd in Utrecht en een unieke huisdierenopvang is gered dankzij de PvdD Apeldoorn.

De herverdelingsverkiezingen in Groningen van eind dit jaar waren een succes, ook daar zijn we verdrievoudigd van 1 naar 3 zetels!

Waterschappen

In de waterschappen heeft de Partij voor de Dieren zich dit jaar ook weer ingezet tegen verdroging van natuurgebieden, tegen oxidatie van veengebieden, tegen de wrede en dure muskusrattenjacht en tegen vermaak met dieren zoals hengelen en viswedstrijden. Maar ook voor onder andere schoner water, een schonere bodem, visveilige gemalen, diervriendelijke oevers en vergroening.

Zo heeft de fractie van de Partij voor de Dieren het bestuur van het Wetterskip Fryslân opgeroepen om een werkgroep biodiversiteit op te richten. De biodiversiteit in Friesland loopt namelijk al jaren terug en daar wil de Partij voor de Dieren verandering in brengen. In Hunze en Aa's is een motie ingediend tegen het uitzetten van karpers, enkel voor het vermaak van hengelaars.

Europees Parlement

Subsidiegeld van de EU moet niet meer naar stierenvechten gaan. Een meerderheid van het Europees Parlement steunde dit jaar een voorstel van de Partij voor de Dieren hierover. Naar schatting komen er jaarlijks miljoenen euro's EU-subsidies terecht bij het fokken van vechtstieren.
Ook wil het Europees Parlement een beter leven voor kippen. Een voorstel van de Partij voor de Dieren om dierenleed van kippen in de vleesindustrie tegen te gaan kreeg in 2018 vrijwel unaniem steun. Het voorstel vraagt om gebruik van kippen die gezonder en trager groeien. Ook moeten kippen een stuk meer leefruimte krijgen: vaak worden ze met tienduizenden in een stal gehouden en hebben ze per kip minder dan een A4-papiertje de ruimte. Dit moet volgens het Europees Parlement anders.

Europarlementariër Anja Hazekamp reisde afgelopen zomer naar Kroatië en Slovenië om diertransporten naar zogenaamde 'derde landen' te controleren en constateerde daar vele misstanden. Deze misstanden heeft zij in het Europees Parlement onder de aandacht gebracht.

Animal Politics Foundation / PvdD als exportproduct

De Partij voor de Dieren werkt sinds het begin aan de internationalisering van haar groeiende politieke beweging, met als resultaat 18 zusterpartijen over de hele wereld en goede contacten in onder meer de landen van Oost-Europa en de Arabische regio.

In Beiroet (Libanon) en Sarajevo (Bosnië en Hercegovina) werden in december door de Animal Politics Foundation, de internationale stichting van de PvdD, conferenties georganiseerd met als onderwerp "Dierenrechten en een Duurzame Toekomst". In beide landen werd weer heel duidelijk: compassie is universeel. Tijdens beide conferenties kwamen tientallen fantastische mensen met verschillende achtergronden bijeen om workshops te volgen en kennis uit te wisselen. Dat alles met het doel om onze aarde leefbaar te houden en dieren beter te beschermen.

In Beiroet en Sarajevo is ook de film Dominion getoond. De film bracht heel veel emoties naar boven, maar in beide steden was de conclusie van het publiek: we moeten ons landbouwsysteem drastisch

veranderen en Dominion moet overal, zelfs op scholen, worden getoond. Bemoedigend om te zien dat iedereen – ongeacht nationaliteit, geloofsovertuiging en achtergrond – na het zien van Dominion bereid was een andere keuze in zijn voeding te maken.

Christine Teunissen gaf in Sarajevo ook de allereerste lezing over dierenrechten in het land ooit. Haar oproep om samen op te trekken voor onze planeet en -al- haar inwoners, werd met veel enthousiasme ontvangen.

Tot slot

2018 was het jaar waarin ons zetelaantal in de gemeenteraad bijna verdrievoudigd is. Weer een jaar van groeiend verzet dus. Een resultaat dat we niet bereikt hadden zonder de inzet van vele honderden actieve leden, medewerkers, volksvertegenwoordigers en natuurlijk onze kiezers.

Partijbestuur Partij voor de Dieren, maart 2019

Van links naar rechts onze Tweede Kamerleden; Esther Ouwehand, Lammert van Raan, Marianne Thieme, Frank Wassenberg en Femke Merel van Kooten.